

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXLI. Differentia 26. In causa adulterii jure civili de pœna corporali
agitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

scit, intraviginti dies destruat, aut resignet, si poenam excommunicationis velit evadere, à quâ nemo

prater Papam absolvere possit. *Narr. c. 17. n. 169. Angl. Silv. Tabien. in v. Falsarius.*

C CXL.

DIFFERENTIA 26.

In causa adulterii jure civili de poena corporali agitur. l. Iul. ff. & C. de adult. jure Canonico autem ad separationem thori. & lucrum dotis. c. Tuæ de procur. &c. intelleximus. De adulter Bartol. 166.

I. **G**lossa in c. Tuæ cit. v. *Legitimam*. Per veteres leges, inquit, mulier convicta, de adulterio ad poenam sanguinis condemnabatur. *l. Castitati. C. de adult. lege Mosâica lapidabatur. c. Hac imago. 33. q. 5* Hodie verò verberibus caesa detruditur in monasterium. *Aurb. sed hodie. C. de adult. & c. Gaudemus de convers. coniug.* Maritus autem reuincere condemnatam potest, si velit: similiter maritum uxor. De tali igitur poenâ infligenda apud sæcularem iudicem ager adulterii accusator.

In foro Ecclesiæ autem ad separationem thori agendum est, quod commune utrique conjugii, uxori autem magis necessarium, & proficuum, quia legibus non conceditur illi maritum de adulterio accusare, ut dix. *Diff. CLIII.* sed hoc faciet is, cujus uxorem violavit. Igitur apud Ecclesiasticum iudicem poterit thori separationem petere, quâ impetrata contra maritum adulterum lucratur donationem propter nuptias, quemadmodum quoque adulteræ uxoris dotem consequitur: Vir tamen in monasterium non detruditur, ut mulier

adultera, sed secundum *Iustin. Codicem* poenam mortis subibit. Iure Canonico autem utrique excommunicatio decreta est. *c. intelleximus. C. de adult. Iul. clau. §. adulterium. Silv. eod. Myning. l. 4. Instit. tit. 18. §. Item lex Iulia. Zerola. V. Adulterium. Barbof. in c. Tuæ de adult.* ubi num ult. addit, uxorem notoriè adulteram à marito propria auctoritate expelli posse.

II. Atque hæc de thori separatione in adulterii poenam constitutâ extendi possunt *Primo* non quidem ad voluntatem adulterandi, ut nonnulli minus verè dixerunt, sed ad suspicionem violentam de commisso adulterio: ut si probetur solum cum sola, aut nudum cum nuda in eodem lecto fuisse, aut secretis in locis, & tempore commodo inventos esse. *c. Dixit Dominus. 32. q. 10.* *Secundo* ad peccatum Sodomiticum secundum *Panorm. in c. Maritus. De adulter.* quia fornicationis nomine intelligitur omnis concubitus illicitus. *c. Non solum, 32. q. 7.* Et quamvis *Innocentius in di. c.* contrariam teneat, primum tamen verius esse censetur, quia major injuria

matti-

matrimonio infertur. Tertio ad pollutionem extraordinariam cum alio vel alia etiam extra pudoris claustra secundum Hugonem, nisi emendationem serio promittat. Quarto ad peccata contra naturam, aliquorum iudicio: quod de mollitie negat. *Gloss. in c. Omnis. dist. 35.* Quinto denique ad fornicationem spiri-

tualem, seu infidelitatem: ut si conjux cadat in iudaismum, gentilismum, heresim &c. maxime si eodem pertrahere nitatur. *c. Idololatria 28. q. 1. Covar. de sponsal. Part. 2. c. 7. §. 5. Ostiens. in sum. Sanch. de matr. l. 10. disp. 13. & seq. Canis. l. 2. summ. tit. 21. Zerola Part. 2. v. Divortium. Filiuc. Tract. 10. Part. 1. c. 10.*

CCXLII.

DIFFERENTIA 27.

Convictus de libello famoso occultè exposito secundum leges capite punitur. l. un. C. de famos. lib. secundum Canones autem verberibus subicitur.
c. Qui in alterius, & seq. §. q. 1. Galvanus 64.

I. Exaggeratae malitiae argumentum est famae laedendae datus in publicum libellus famosus. Quocirca ejus generis scriptum carmen aut orationem quidolo malo edit, procuraturae, injuriarum nomine tenetur, & condemnatus ex eo intestabilis est. *l. Lex Cornel. §. §. Si quis librum. & l. Quod senatus Consultum. eod. tit.* hoc est, ob carmen famosum condemnatus neque testis esse potest, neque testamentum condere. *l. Ob carmen 21 ff. de testib. l. Cum leges. l. 15. qui §. fin. eod.* Idem in eo valet, qui in libello principi oblato, vel alicui alteri aliquem infamat. *l. Item apud Labeon, §. si quis libello. ff. de iniur.* Eandem poenam Carolus V. Imperator in *Const. crim. art. 110* statuit infamanti, quam infamato, si libellus veritati conformis esset Rursum in Comitibus Augustae Vindelicorum habitis Anno Chr. 1548. c. 34. prohibuit libellos maledicos, picturas, scul-

pturas, scripturas, pasquillos, & similia, quae aliorum famam laedunt, constituta carceris, & multa poenam. Typographis quoque sub eadem poena injungitur, ne aliquid tale imprimant, evulgentque, nisi prius Magistratui oblatum, nomenque auctoris, & locum apponant. Similiter omnium ejusmodi scriptorum venditio, emptio, donatio, & qualibet communicatio, ac retentio prohibita est. Hinc patet, quam gravi supplicio dignum se fecerit, qui integrum volumen pasquillis infatum non ita pridem evulgavit, in quo summa orbis capita ab elirænat, & calumniaosis ingeniis perstringuntur. Illi item, qui vel malitia vel invidia excecati religiosorum ordinum instituta petulanter impugnant, hominum errores ipsi professione tribuunt, optima quaeque in contrariam partem sequant, lacerantque

Ll 2

cavil.